

వల్లించిన వ్యక్తి, స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తాడు" అని అన్నారు. (నసాయి')

(٦٧٧ - [٢٤] (صحيح) (٢١٤/١)

وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا سَمِعَ الْمُؤَذِّنَ يَسْتَهْدِي قَالَ: "وَأَنَا وَأَنَا". رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ.

677. (24) [1/214-దృఢం]

'ఆయి'హూ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ముఅజ్జి'న్ పహా దత్తైన్ పలకటం విని సమాధానంగా "వలనా, వలనా," అని పలికేవారు.⁵² (అబూ దావూద్)

(٦٧٨ - [٢٥] (صحيح) (٢١٤/١)

وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "مَنْ أَذَّنَ ثَلَاثِينَ عَشْرَةَ سَنَةً وَحَبَّتْ لَهُ الْجَنَّةُ وَكَتَبَ لَهُ بِثَلَاثِينَ فِي كُلِّ يَوْمٍ سِتُّونَ حَسَنَةً وَلِكُلِّ إِقَامَةٍ ثَلَاثُونَ حَسَنَةً". رَوَاهُ ابْنُ مَاجَةَ.

678. (25) [1/214-దృఢం]

'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ 'ఉమర్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "12 సంవత్సరాల వరకు అజా'న్ ఇచ్చిన వ్యక్తి కోసం స్వర్గం తప్పనిసరి అయిపోయింది. అతని అజా'న్ కు బదులు ప్రతి రోజు 60 పుణ్యాలు లిఖించబడతాయి. ప్రతి తక్ బీర్ కు బదులుగా 30 పుణ్యాలు లిఖించబడతాయి." (ఇబ్నీ మాజహ్)

(٦٧٩ - [٢٦] (لم تتم دراسته) (٢١٤/١)

وَعَنْهُ قَالَ: كُنَّا نُوَمِّرُ بِالْبُعَاةِ عِنْدَ أَذَانِ الْمُغْرَبِ. رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ.

679. (26) [1/214-అపరిశోధితం]

ఇబ్నీ 'ఉమర్ (ర) కథనం: మాకు మ'గ్రిబ్ అజా'న్ సమయాన దు'ఆ చేయమని ఆదేశించడం జరిగింది. (బైహాఖీ / ద'అవాతుల్ కబీర్)

మగ్రిబ్ అజా'న్ సమయంలో "అల్లాహుమ్మి హాజా ఇఖ్యాలు లైలిక ..." ఇది ఇంతకు ముందు 'హదీసు'లో వచ్చింది.

=====

52) వివరణ-677: అంటే ముఅజ్జి'న్, 'అష్ హదు అల్లా యిలాహ ఇల్లాల్లాహు వ అష్ హదుఅన్న ము'హమ్మి దర్గాహు లుల్లాహ్,' అని పలికితే, ప్రవక్త (స) కూడా "వలనా అప్పుడు, వ అనా అష్ హదు" అని పలికేవారు. వ అనా, వ అనా సంక్షిప్తంగా పలికేవారు.

٦ - بَابُ تَأْخِيرِ الْأَذَانِ

6. అజా'న్ ఆలస్యంగా ఇవ్వటం

الْفَصْلُ الْأَوَّلُ

٦٨٠ - [١] (متفق عليه) (٢١٥/١)

وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "إِنْ بَلَّالًا يُوَدِّنُ بَلِيلًا فَكَلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَبْدِيَ إِبْنُ أُمِّ مَكْتُومٍ". ثُمَّ قَالَ: وَكَانَ رَجُلًا أَعْمَى لَا يَبْدِي حَتَّى يَقَالَ لَهُ: أَصْبَحْتَ أَصْبَحْتَ.

680. (1) [1/215-ఏకీభవితం]

ఇబ్నీ 'ఉమర్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "బిలాల్ రమ'దాన్ లో రాత్రి అజా'న్ ఇచ్చినప్పుడు స'హరీ తినండి, త్రాగండి ఇబ్నీ ఉమ్మి మక్ తూమ్ అజా'న్ ఇచ్చినప్పుడు ఆపి వేయండి. ఉమ్మి మక్ తూమ్ గుడ్డివారు. అతనితో మీరు సుబ'హ్ 'సాదిఖ్ లో ప్రవేశించారు,' అని అన్నప్పుడు అతను అజా'న్ ఇచ్చేవారు.⁵³ (బు'ఖరీ, ముస్లిమ్)

(٦٨١ - [٢] (صحيح) (٢١٥/١)

وَعَنْ سَمُرَةَ بِنْتِ جُنْدُبٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "لَا يَمْنَعَنَّكُمْ مِنْ سُحُورِكُمْ أَذَانُ بِلَالٍ وَلَا الْفَجْرُ الْمُسْتَطِيلُ وَلَكِنَّ الْفَجْرَ الْمُسْتَطِيرَ فِي الْأَفْقِ". رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَفُطْهُ لِلتَّرْمِذِيِّ

681. (2) [1/215-దృఢం]

సమురహ్ బిన్ జున్దుబ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "బిలాల్ అజా'న్ ఇచ్చినా, ఉషోదయకాలం రాకున్నా మీరు స'హరీ తినండి, త్రాగండి, ఉషోదయకాలం ప్రారంభమవ గానే తినడం, త్రాగడం మానివేయండి." (ముస్లిమ్, తిర్మిజి')

(٦٨٢ - [٣] (صحيح) (٢١٥/١)

وَعَنْ مَالِكِ بْنِ الْحُوَيْرِثِ قَالَ: أَتَيْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَا وَابْنُ عَمٍّ لِي فَقَالَ: "إِذَا سَافَرْتُمَا فَأَذِّنَا وَأَقِيمَا وَلْيُؤْكَمَا أَكْبَرُكُمَا". رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ.

682. (3) [1/215-దృఢం]

మాలిక్ బిన్ హువైరిస్ (ర) కథనం: నేనూ మా చిన్నాన్న కొడుకు ఇద్దరం ప్రవక్త (స) వద్దకు

53) వివరణ-680: ప్రవక్త (స) కాలంలో ఇద్దరు ముఅజ్జి'న్లు ఉండేవారు. బిలాల్ (ర) స'హరీ తినటానికి అజా'న్ ఇచ్చే వారు. ఉషోదయకాలం ప్రారంభమవగానే ఉమ్మి మక్ తూమ్ అజా'న్ ఇచ్చేవారు. దాని తరువాత నమా'జు అయ్యేది.

వెళ్ళాము. కొన్ని రోజుల తర్వాత బయలుదేరాము. అప్పుడు ప్రవక్త (స), 'మీ రిద్దరూ ప్రయాణానికి వెళితే మీలో ఒకరు అజా'న్ మరియు ఇఖామత్ పలకాలి. మీలో పెద్దవాడు ఇమామత్ చేయాలి,' అని ఉపదేశించారు. (బు'ఖారీ)

[۴] - ۶۸۳ (متفق عليه) (۲۱۵/۱)

وَعَنْهُ قَالَ: قَالَ لَنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "صَلُّوا كَمَا رَأَيْتُمُونِي أَصْلَى فَإِذَا حَضَرَتِ الصَّلَاةُ فَلْيُؤَنِّنْ لَكُمْ أَحَدُكُمْ وَلْيُؤَمِّمْكُمْ أَكْبَرَكُمْ".

683. (4) [1/215-ఏకీభవితం]

మాలిక్ బిన్ హువైరిస్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) మాతో ఇలా అన్నారు, "నన్ను నమాజ్ చేస్తూ ఉండగా చూచి నట్టి, మీరూ నమాజ్ చదవండి. నమాజు సమయం అయితే, మీలో ఒకరు అజా'న్ ఇవ్వాలి. మీలో అందరికంటే పెద్దవారు ఇమామత్ చేయాలి." (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

[۵] - ۶۸۴ (صحيح) (۲۱۶/۱)

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ جَنَّ فَقَالَ مِنْ غَزْوَةِ خَيْبَرَ سَارَ لَيْلَةً حَتَّى إِذَا أَدْرَكَهُ الْكَرَى عَرَسَ. وَقَالَ لِبَلَالٍ: "اَكُلْ لَنَا اللَّيْلَ. فَصَلَّى بِلَالٌ مَا قَدَّرَ لَهُ. وَنَامَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. وَأَصْحَابُهُ فَلَمَّا تَقَارَبَ الْفَجْرُ اسْتَنَدَ بِلَالٌ إِلَى رَاحِلَتِهِ مَوْجَّهَ الْفَجْرِ فَعَلَبَتْ بِلَالًا عَيْنَاهُ وَهُوَ مُسْتَبِدٌّ إِلَى رَاحِلَتِهِ فَلَمْ يَسْتَيْقِظْ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَلَا بِلَالٌ وَلَا أَحَدٌ مِّنْ أَصْحَابِهِ حَتَّى ضَرَبَتْهُمُ الشَّمْسُ فَكَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَوَّلَهُمْ اسْتَيْقَظًا. فَفَزِعَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. فَقَالَ: "أَيُّ بِلَالٍ". فَقَالَ بِلَالٌ أَخَذَ بِنَفْسِي الَّذِي أَخَذَ بِنَفْسِكَ. قَالَ: "فَقَاتِلُوا رَوَاجِلَهُمْ شَيْئًا ثُمَّ تَوَضَّأَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. وَأَمَرَ بِلَالًا فَأَقَامَ الصَّلَاةَ. فَصَلَّى بِهِمُ الصُّبْحَ فَلَمَّا قَضَى الصَّلَاةَ قَالَ: "مَنْ نَسِيَ الصَّلَاةَ فَلْيُصَلِّهَا إِذَا ذَكَرَهَا. فَإِنَّ اللَّهَ قَالَ: (أَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي؛ ۲۰: ۱۴). رواه مسلم.

684. (5) [1/216-ద్వందం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) తబూక్ యుద్ధం నుండి తిరిగి వస్తున్నప్పుడు, రాత్రివేళ నడుస్తూ నడుస్తూ రాత్రి చివరి భాగంలో నిద్ర రాసాగింది. విశ్రాంతి తీసుకోవటానికి రాత్రి చివరి భాగంలో ఒక ప్రాంతంలో దిగారు. ప్రవక్త (స) బిలాల్తో నీవు మాకు కాపలా కాస్తూ ఉండు. ఉదయం మాకు నమాజు కోసం మేల్కొలుపాలి,' అని అన్నారు.

అందరూ నిద్రపోయారు. బిలాల్ రాత్రి నమాజు లో నిమగ్నమయిపోయారు. నమాజు చదువుతూ ఉన్నారు. ఉషోదయ కాలం దగ్గర గానీ బిలాల్ (ర) తన వాహనానికి ఆసుకొని తూర్పు వైపు ముఖంతిప్పి చూడసాగారు. 'ఉషోదయ కాలం కాగానే ప్రవక్త (స) మరియు అందరినీ లేపుతాను,' అనుకున్నారు. కాని బిలాల్కు నిద్ర ముంచు కొచ్చింది. వాహనానికి చేరబడి నిద్రపోయారు. ఎవ్వరూ మేల్కొనలేదు. అలసట వల్ల అందరూ నిద్రలోనే ఉన్నారు. ఉషోదయకాలం పోయి సూర్యుడు కూడా ఉదయించాడు. అందరిపై ఎండ పడసాగింది. అందరికంటే ముందు ప్రవక్త (స) మేల్కొన్నారు. నమాజు తప్పినందు వల్ల ప్రవక్త (స) చాలా ఆందోళనకు గురయ్యారు. బిలాల్తో, 'బిలాల్ నీ కేమయింది, మమ్మల్ని ఎందుకు లేపలేదు,' అని అన్నారు. అప్పుడు బిలాల్ (ర), 'ఓ ప్రవక్తా! తమరికి నిద్ర ముంచుకొచ్చినట్లే, నాకు కూడా నిద్ర ముంచుకొచ్చింది. అందువల్ల లేపలేక పోయాను,' అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త (స), 'వాహనాలను ఇక్కడి నుండి లాక్కువెళ్ళండి,' అని అన్నారు. అందరూ తమ వాహనాలను కొంతదూరం లాక్కిని వెళ్ళారు. ప్రవక్త (స) వు'దూ చేశారు. బిలాల్ను అజా'న్ మరియు ఇఖామత్ గురించి ఆదేశించారు. అనంతరం ప్రవక్త (స) ఘట్టే నమాజు చదివించారు. నమాజు అనంతరం ప్రజల నుద్దేశించి, మరచిపోయినా, నిద్రపోయినా గుర్తుకు రాగానే మేల్కొన్న వెంటనే ఆ నమాజును చదువుకోవాలి. ఎందు కంటే అల్లాహ్: 'నన్ను స్మరించటానికి నమాజు స్థాపించాడే,' (తా-హా, 20:14) అని అంటున్నాడు." అని అన్నారు. (ముస్లిమ్)

[۶] - ۶۸۵ (متفق عليه) (۲۱۶/۱)

وَعَنْ أَبِي قَتَادَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِذَا أَقَامَتِ الصَّلَاةَ فَلَا تَقُومُوا حَتَّى تَرَوْنِي فَرَجْتُ".

685. (6) [1/216-ఏకీభవితం]

అబూ ఖతాదహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స), "నమాజు కోసం ఇఖామత్ పలికితే, నేను ఇంటి నుండి బయలుదేరటం చూడనంత వరకు నిలబడకండి," అని హితబోధ చేశారు.⁵⁴ (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

54) వివరణ-685: ప్రవక్త (స) ఇల్లు మస్జిద్ ప్రాంగణంలోనే ఉండేది. ఒక్కోసారి ఇఖామత్ అయినా ప్రవక్త (స) రావటంలో ఆలస్యం అయ్యేది. ఇఖామత్ అవగానే

٦٨٦ - [٧] (متفق عليه) (٢١٦/١)

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "إِذَا أَقْبَمَتِ الصَّلَاةُ فَلَا تَأْتُوهَا تَسْعَوْنَ وَأَتُوهَا تَمْشُونَ وَعَلَيْكُمْ السَّكِينَةُ فَمَا أَدْرَكْتُمْ فَصَلُّوا وَمَا فَاتَكُمْ فَأَتِمُّوا". وَفِي رَوَايَةٍ لِمُسْلِمٍ: "فَإِنْ أَحَدَكُمْ إِذَا كَانَ يَعْجِزُ إِلَى الصَّلَاةِ فَهُوَ فِي صَلَاةٍ".

686. (7) [1/216-ఏకీభవితం]

అబూహురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త(స) ప్రవచనం, "తకబీర్ పఠికినపుడు నమా'జుకోసం పరిగెత్తుతూ రాకండి. నిదానంగా, ప్రశాంతంగా నడచిరండి, దొరికిన నమా'జు చదువుకోండి. మిగిలింది ఇమాము సలామ్ చేసిన తర్వాత పూర్తిచేసుకోండి." (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

ముస్లిమ్ ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "మీలో ఎవరైనా నమా'జు చదివే ఉద్దేశ్యంతో నడిస్తే అతడు నమా'జులో ఉన్నట్టి."

وَهَذَا الْبَابُ خَالٍ عَنِ الْفَصْلِ الثَّانِي

ఇందులో రెండవ విభాగం లేదు.

الْفَصْلُ الثَّالِثُ

٦٨٧ - [٨] (صحيح) (٢١٧/١)

عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ أَنَّهُ قَالَ: عَرَسَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَيْلَةً بِطَرِيقِ مَكَّةَ وَوَكَلَ بِلَالًا أَنْ يُوقِظَهُمْ لِلصَّلَاةِ فَرَقَدَ بِلَالٌ وَرَفَعُوا حَتَّى اسْتَيْقَظُوا وَقَدْ طَلَعَتْ عَلَيْهِمُ الشَّمْسُ فَاسْتَيْقَظَ الْقَوْمُ وَقَدْ فَرَعُوا. فَأَمَرَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ يَرْكَبُوا حَتَّى يَخْرُجُوا مِنْ ذَلِكَ الْوَادِي. وَقَالَ: "إِنَّ هَذَا وَادٍ بِهِ شَيْطَانٌ". فَرَكِبُوا حَتَّى خَرَجُوا مِنْ ذَلِكَ الْوَادِي ثُمَّ أَمَرَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ يَنْزِلُوا وَأَنْ يَتَوَضَّعُوا وَأَمَرَ بِلَالًا أَنْ يُنَادِيَ لِلصَّلَاةِ أَوْ يُقِيمَ. فَصَلَّى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِالنَّاسِ. ثُمَّ انْصَرَفَ إِلَيْهِمْ وَقَدْ رَأَى مِنْ فَرَعِهِمْ. فَقَالَ: "يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ اللَّهَ قَبَضَ أَرْوَاحَنَا وَلَوْ شَاءَ لَرَدَّهَا إِلَيْنَا فِي جِنِّ غَيْرِ هَذَا فَإِذَا رَفَعَ أَحَدُكُمْ عَنِ الصَّلَاةِ أَوْ نَسِيَهَا ثُمَّ فَرَعَ إِلَيْهَا فَلْيَصَلِّهَا كَمَا كَانَ يُصَلِّيَهَا فِي وَقْفِهَا". ثُمَّ انْفَتَحَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِلَى أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ فَقَالَ: "إِنَّ الشَّيْطَانَ أَتَى بِلَالًا وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فَاصْجَعَهُ فَلَمْ يَزَلْ يَهْدِيهِ كَمَا يَهْدِي الصَّبِيُّ حَتَّى نَامَ".

ప్రజలు నిలబడేవారు. నిలబడి ప్రవక్త (స) కోసం ఎదురు చూచే వారు. దానివల్ల ఇతర నమా'జీలకు ఇబ్బంది కరంగా ఉండేది. అందు వల్ల ప్రవక్త (స), 'నిలబడవద్దు, నేను ఇంటి నుండి వచ్చి, ముసల్లాను చేరుకుంటే అప్పుడు నిలబడండి,' అని అన్నారు.

ثُمَّ دَعَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِبِلَالٍ فَأَخْبَرَ بِلَالٌ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِثْلَ الَّذِي أَخْبَرَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَبُو بَكْرٍ. فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ: أَشْهَدُ أَنَّكَ رَسُولُ اللَّهِ. رَوَاهُ مَالِكٌ مُرْسَلًا.

687. (8) [1/217-ద్వండం]

'జైద్ బిన్ అస్సమ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రయాణంలో మక్కా మార్గంలో రాతిచివరి భాగంలో విశ్రాంతి కోసం దిగారు. బిలాల్ను ఉదయం మమ్మల్ని నమా'జుకు అందరినీ లేపమని ఆదేశించారు. బిలాల్ మేల్కొని ఉన్నారు. కాని అలసట వల్ల కొంతసేపు తర్వాత బిలాల్ కూడా నిద్రపోయారు. అందరూ నిద్రలో ఉన్నారు. సూర్యుడు ఉదయించిన తర్వాత మేల్కొన్నారు. అందువల్ల అందరూ ఆందోళన చెందారు. ప్రవక్త (స) అందరినీ, 'ఇక్కడి నుండి బయలుదేరండి, ఇక్కడ పై'తానుల ఆధిక్యత ఉంది,' అని అన్నారు. అందరూ అక్కడి నుండి బయలుదేరి మరికొంత దూరంలో ఆగారు. ప్రవక్త (స) అందరినీ దిగి వు'దూ చేయమని ఆదేశించారు. అందరూ దిగి వు'దూ చేయడం ప్రారంభించారు. బిలాల్ను అజా'న్ మరియు ఇఖామత్ చెప్పమని ఆదేశించడం జరిగింది. అనంతరం ప్రవక్త(స) నమా'జు చదివించారు. నమా'జు అయిన తర్వాత ప్రజల ఆందోళన చూసి ప్రవక్త (స), "ప్రజలారా! అల్లాహ్ మన ఆత్మలను ఆపివేశాడు అంటే నిద్రపో నిద్దాడు. ఒకవేళ ఆయన కోరితే మన ఆత్మ లను మరో సమయంలో లేపే వాడు. మీలో ఎవరైనా నిద్ర పోయినా లేక మరచిపోయినా నిద్ర నుండి మేల్కొన్నా, గుర్తుకు వచ్చినా వెంటనే నమా'జ్ చదువుకోవాలి.

ఆ తరువాత ప్రవక్త (స), 'అబూబకర్ వైపు తిరిగి, బిలాల్ (ర) నిలబడి నమా'జు చదువుతుండగా పై'తాన్ అతని వద్దకు వచ్చి, పడుకుందామనే కోరికను రేకెత్తించాడు. అనంతరం అతను చేరబడ్డారు. పై'తాన్ చాలా సేపు వరకు అతన్ని బుజ్జు గిందాడు. పిల్లల్ని పడుకోబెట్టినట్టు. బిలాల్ కూడా నిద్రముందుకుచ్చి పడుకున్నాడు. అనంతరం ఈ సంఘటన ధృవీకరణకు ప్రవక్త(స) బిలాల్ను పిలిపించి అడిగారు. బిలాల్ సరిగ్గా అలాగే సమాధానం ఇచ్చారు. అబూబకర్ (ర) బిలాల్ మాటలు విని, 'ఓ ప్రవక్తా! నిస్సందేహంగా మీరు అల్లాహ్ ప్రవక్త అని నేను సాక్ష్యం ఇస్తున్నాను," అని అన్నారు. (ఇమామ్ మాలిక్/ తాబిలు ప్రొక్టం)

(218/1) ? [9] - 688

وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "خَصَلَتَانِ مُعَلَّقَتَانِ فِي أَعْقَاقِ الْمُؤَذِّنِينَ لِلْمُسْلِمِينَ: صِبَا لَهُمْ وَصَلَاتُهُمْ". رَوَاهُ ابْنُ مَاجَةَ.

688. (9) [1/218-?]

'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ 'ఉమర్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "ముఅజ్జి'స్ల మెడల్లో ముస్లిముల రెండు విషయాలు వ్రేలాడుతున్నాయి. అంటే ఈ రెండు విషయాలకు ముఅజ్జి'స్ల బాధ్యులు. ఈ రెంటికీ ముఅజ్జి'స్ల బాధ్యులు: 1. ముస్లిముల ఉపవాసాలు, 2. వారినమా'జులు.(ఇబ్నీ మాజహ్)

ఒకవేళ వారు సరైన సమయంలో అజా'న్ ఇస్తే, అందరూ నమా'జ్ కూడా సరైన సమయంలో చదువుతారు. ఇంకా సరైన సమయంలో ఉపవాస విరమణచేస్తారు. ఒకవేల తప్పుడు సమయంలో అజా'న్ ఇస్తే వారి నమా'జ్, ఉపవాసాల్లో లోపం ఉంటుంది. దీని బాధ్యత ముఅజ్జి'స్లపై ఉంది. వారే దానికి బాధ్యులు, నేరస్తులు, పాపాత్ములు అవుతారు. అందువల్ల ముఅజ్జి'స్ల తమ బాధ్యతలు గుర్తించి సరైన సమయాల్లో అజా'న్ ఇవ్వాలి. (ఇబ్నీ మాజహ్)

=====

بابُ الْمَسَاجِدِ وَمَوَاضِعُ الصَّلَاةِ - ٧

7. మస్జిదులు, నమా'జు చేసే స్థలాలు

మస్జిద్ అంటే సజ్జా చేసే స్థలం. అదేవిధంగా నమా'జ్ చదివే, అంటే అల్లాహ్(త)ను ఆరాధించే స్థలాన్ని కూడా మస్జిద్ అంటారు. భూమిపై ఎక్కడైనా నమా'జు చదవ వచ్చును. అయితే 7 రకాల స్థలాల్లో నమా'జు చదవటం నిషిద్ధం. మస్జిదులు అన్నిటికంటే ఉత్తమ మైనవి. బు'ఖారీలో ఇలా ఉంది, ప్రవక్త (స), "అల్లాహ్ వద్ద అన్నిటికంటే ఉత్తమ మైనవి మస్జిదులు ఇంకా అన్నిటికంటే నీచమైనవి బజారులు. అల్లాహ్ (త) ప్రీతి కోసం మస్జిద్ తయారు చేసేవారి కోసం అల్లాహ్ (త) స్వర్గంలో ఒక భవనం తయారుచేస్తాడు" అని ప్రవచించారు. (బు'ఖారీ)

అన్నిటికంటే ముందు నిర్మించబడిన మస్జిద్ క'అబహ్ (బైతుల్లాహ్). ఇది మక్కహ్ లో ఉంది. దీని 40 సంవత్సరాల తర్వాత బైతుల్ ముఖద్దస్ నిర్మించబడింది. ఇంటిలో చదివే నమా'జు కంటే మస్జిద్ లో సామూహికంగా చదివే నమా'జుకు 25 రెట్లు

పుణ్యం లభిస్తుంది. బైతుల్లాహ్ లో ఒక (1) రకాతు చదివితే లక్ష రకాతులు చదివినంత పుణ్యం లభిస్తుంది. బైతుల్ ముఖద్దస్ లో 50 వేల రకాతులు చదివినంత పుణ్యం లభిస్తుంది. ఎవరైనా ఇంటినుండి వు'దూ చేసి మస్జిద్ వెళ్ళి నమా'జు చదివితే, ఒక్కో అడుగుకు ఒక పుణ్యం, వ్రాయబడు తుంది, ఒక పాపం క్షమించటం జరుగుతుంది. ఎల్లప్పుడూ దైవద్యూనంలో ఉన్న వ్యక్తి తీర్పుదినం నాడు దైవ సింహాసనం నీడలో ఉంటాడు. ఎంతదూరం నుండి వస్తే అంత అధికంగా పుణ్యం లభిస్తుంది. మస్జిద్ లో ప్రవేశించేటప్పుడు: "అల్లాహుమ్మల్ ఫిత్ హీలీ అబీవాబ ర'హ్మాతిక" పలకాలి. మస్జిద్ నుండి బయటకు వెళ్ళి నపుడు, "అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అనీఅలుక మిన్ ఫ'ద్ధిక" పలకాలి. మస్జిద్ ను పరిశుభ్రంగా ఉంచితే అధిక పుణ్యం లభిస్తుంది. మస్జిద్ లోకి ప్రవేశించిన తరువాత కూర్చోవడానికి ముందు రెండు రకాతులు "తమీయ్యతుల్ మస్జిద్" చదివితే పుణ్యం లభిస్తుంది. తెల్ల ఉల్లి, ఉల్లి, బీడీ, సిగరెట్, హుక్క మొదలైన మత్తు పదార్థాలు సేవించి మస్జిద్ లోకి వెళ్ళరాదు. ఎందుకంటే దైవగృహంలోకి వచ్చి, దైవాన్ని కలవటం, సంభాషించటం జరుగుతుంది. నోటి నుండి దుర్వాసన వస్తే, అల్లాహ్ ముఖం త్రిప్పుకుంటాడు. మస్జిద్ నియమాలు అనేకం ఉన్నాయి. వాటిని గురించి ఇస్లామ్ తాలీమ్ 1, 2, 3 భాగాల్లో పేర్కొనడం జరిగింది.

مొదటి విభాగం الفصل الأول

(219/1) (صحيح) [1] - 689

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: لَمَّا دَخَلَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْبَيْتَ دَعَا فِي نَوَاحِيهِ كَلْهًا وَلَمْ يَصِلْ حَتَّى حَرَجَ مِنْهُ قَلَمًا خَرَجَ رَكَعَ رَكَعَتَيْنِ فِي قُبُلِ الْكُعْبَةِ وَقَالَ: "هَذِهِ الْقِبْلَةُ". رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ.

689. (1) [1/219-దృఢం]

ఇబ్నీ 'అబ్బాస్ (ర) కథనం: మక్కహ్ విజయం నాడు ప్రవక్త (స) బైతుల్లాహ్ లో ప్రవేశించినపుడు, బైతుల్లాహ్ మూలలన్నిటిలో ప్రవక్త (స) దు'ఆ చేశారు. నమా'జు చదవ కుండా బయటకు వచ్చారు. బయటకు వచ్చి రెండు రకా'తులు నమా'జ్ చేశారు. అనంతరం బైతుల్లాహ్ వైపు సైగ చేస్తూ "ఈ కా'బా ఖిల్లా" అని అన్నారు. (బు'ఖారీ)

(219/1) (صحيح) [2] - 690

رَوَاهُ مُسْلِمٌ عَنْهُ عَنْ أَسَمَةَ بِنْتِ زَيْدٍ.